

Діалогічна функція полягає в регулюванні послідовності бесіди і в прояві міжособистісних взаємовідносин учасників розмови (наприклад, симпатія, соціальний статус). Вирішальним критерієм в даній класифікації є ставлення невербального знаку до вербальної частини повідомлення і це робить її особливо привабливою як для лінгвістики так і для семіотики.

Проблема міжкультурної відповідності жестів, або, як її зазвичай називають у невербальній семіотиці, проблема універсалізму, тісно пов'язана з інтерпретацією невербального тексту однієї культури носіями іншої. Усній комунікації невербальні коди дуже важливі тому, що вони істотно змінюють якість інформації яка передається вербально для правильного їх розуміння. Сучасні фахівці у галузі лінгвістики відзначають, що дуже важливо в культурах, які різняться активніше впроваджувати в дидактику і методику викладання іноземних мов і культур невербальний компонент комунікації, щоб уникнути неуспішності комунікативного акту.

Отже, взаємодія вербальних і невербальних засобів у міжкультурній комунікації є ефективним механізмом отримання та розуміння інформації, що сприяє підтриманню смислових зв'язків, забезпечує передачу емоційних станів для найбільш адекватного його сприйняття, здійснює механізм цілеспрямованого впливу та підвищує ефективність процесу спілкування.

#### ЛІТЕРАТУРА

1. Горелов И. Н. Невербальные компоненты коммуникации. М.: Наука, 1980. 104 с.
2. Экман П., Фризен У. Узнай лжеца по выражению лица. С-П. 2019. 320 с.
3. Крейдлин Г. Е. Семантические типы жестов // Лики языка. М., 1998. С. 131.
4. Пирс Ч. С. Избранные философские произведения. Пер. с англ. М.: Логос, 2000. 448 с.
5. Топчій О. В. Теоретичні основи формування професійної комунікативної компетентності в майбутніх слідчих органах внутрішніх справ // [www.nbuv.gov.ua/portal/socgum/nvknivs/2011\\_2/kopchii.htm](http://www.nbuv.gov.ua/portal/socgum/nvknivs/2011_2/kopchii.htm).
6. Scherer Klaus R. Die Funktionen des nonverbalen Verhaltens im Gespräch. In: Dirk Wegner (Hrsg.): Gesprächsanalysen. Vorträge, gehalten anla8t.d.5. Kolloquiums d. Inst. Ru Kommunikationsforschung 68und Phonetik, Bonn, 14-16. Oktober 1976. Hamburg, 1977. S. 257-297.

**Менська А. В.**

група АМ–43 (Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка)  
*Науковий керівник – канд. пед. наук, доцент Зубрик А. Р.*

#### НАВЧАННЯ ТЕХНІКИ ЧИТАННЯ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Формування техніки читання процес довгий і трудомісткий, у якому найважливішими факторами є мовлення, мислення, сприймання, пам'ять, як слухова, так і зорова та інші фізіологічні особливості дитини. Техніка читання – це прийоми, які забезпечують сприймання літер, буквосполучень, слів та граматичних структур речень. Розуміння цінності техніки читання зумовили мене вибрати дану тему для аналізу. Саме у дітей початкової школи, найбільш розвиненим є процес сприймання. Оскільки саме цей вік є найбільш сприятливим для вивчення іноземних мов, одним із найважливіших завдань вчителя є навчити дитину читати. Без навички читання учням буде дуже складно опанувати мову. В. Сухомлинський стверджував, що молодшим школярам набагато легше прищепити любов до книги, ніж дорослим, адже найсприятливіші умови для вироблення хороших звичок саме у молодшому віці. Навчання техніки читання тісно пов'язана з навчанням техніки письма, адже за допомогою другої дитина запам'ятовує графічний образ слова, що прискорить формування механізмів читання. Щодо навчання техніки читання в основній школи, то даний процес є не менш необхідним. У цьому віці учні закріплюють вивчені знання, використовуючи їх на практиці набагато частіше ніж молодші учні та докладніше вивчають особливості читання окремих слів та літер. Техніка читання є однією і основних складників навчання іноземної мови, а отже досить складна і багатоаспектна.

Десятки вчених вивчали і досліджували суть процесу читання та його складові. Досить актуальним для вивчення проблеми техніки читання є аналіз спадщини В. О. Сухомлинського, який докладно вивчав способи розвитку читацьких вмінь учнів початкових класів. У педагогічній спадщині Сухомлинського ми можемо знайти багато цікавих ідей та ефективних методів для розвитку читацьких вмінь учнів, які були випробувані у навчально-виховному процесі сільської школи. Основним завданням вчителя є пробудження у дитини цікавості до читання. Це можливо зробити за допомогою використання кольорових картинок, казок та ігор.

В. Сухомлинських стверджував, що надзвичайно важливе є свідоме читання, адже тільки тоді коли учень розуміє суть прочитаного, можна вважати що він опанував навичку читання. Одним із способів перевірки швидкості і свідомості читання молодших школярів, який започаткував Сухомлинський, є такий: поки учень читає текст, вчитель вивіщує на дошці яскраву картину, пов'язану зі змістом твору. Якщо школяр, читаючи текст, не зміг відірвати погляду від книжки, щоб роздивитися картину, запам'ятати деталі, відсутні у тексті, це означає, що він не вміє читати. Також дієвим методом навчання техніки читання є читацькі розминки на початку уроку. Їх можна проводити як з молодшими, так і з старшими школярами. Наприклад, багаторазові читання скоромовок або віршів, міняючи інтонацію і темп, читання з супроводом ритмічного постукування, читання по парах, або у два голоси "каноном".

Щодо видів читання, їх є два: читання вголос і мовчки. Перше триває впродовж усього навчання у початковій школі, а пізніше воно переростає в мовчазне. При навчанні дітей голосному читанню велику роль відіграє зразкове виразне читання вчителя. Саме він демонструє вимову слів, прочитування речень, абзаців і цілих текстів.

Окрім видів читання, існують ще його форми, які застосовуються при навчанні читання: індивідуальне читання, яке дозволяє здійснювати роботу з окремим учнем; хорове читання, яке допомагає вчителю вирівняти уміння і навички читання всіх учнів чи «підтягти» окремих з них до рівня інших; ланцюжкове читання, яке здійснюється шляхом читання тексту учнями по одному реченню, передаючи естафету читання сусідові; вибіркоче читання, при якому вчитель обирає для прочитування тексту тих учнів, уміння яких він хоче проконтролювати; читання в особах, яке застосовують при читанні окремих оповідань і при вивченні байок і казок.

У цій статті ми розглянули основні техніки навчання читання у початковій/основній школі читання та аналізували праці деяких вчених щодо даної проблеми. Також ми оглянули види і форми читання, та їх застосування на уроці.

#### ЛІТЕРАТУРА

1. Л. Заліток *Форми роботи з книжкою у педагогічній спадщині В. О. Сухомлинського* / Л. Заліток // *Історико-педагогічний альманах*. – 2009. – Вип. 1. – С. 70–80.
2. Савченко О. Я. *Методика читання у початкових класах: Посібник для вчителя*. – К. : Освіта, 2007. – 334 с.

**Михайлишин А. І.**

група мСОАМ–11 (Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка)

*Науковий керівник – доктор педагогічних наук, професор Задорожна І. П.*

#### DEVELOPING THE PROSPECTIVE IT SPECIALISTS' FOREIGN LEXICAL COMPETENCE IN WRITING AND SPEAKING

Globalization processes, the growing role of communication, the development of multilingualism and other trends related to the need of speaking foreign languages exacerbate the problem of appropriate training. Modernization of the modern educational process is associated with increasing the level of foreign language proficiency. First of all, it concerns the improvement of